

Szabadon tördelni

Nagy Bence

A legismertebb nyílt forrású kiadványszerkesztő alkalmazás, a Scribus már szerepelt a Grafika hasábjain. A program ismételt színre lépése nem eget rengető újításainak köszönhető, hanem az elmúlt évek tudatos fejlesztéseinek eredményei érdemesítik rá, hogy újra szó essen róla. A változtatásokat rögzítő napló jelenleg mintegy háromezer bejegyzést tartalmaz, amelyek közül a legtöbb ugyan valamilyen hiba javítását regisztrálja, de azért találkozhatunk benne olyan funkciókkal is, amelyek elképeszthetik az ingyenes programmal szemben szkeptikusokat.

A nyílt forrású szoftverek egy-egy verziójának megjelenését nem kíséri hatalmas marketing-kampány. Míg a QuarkXPress 7 verziójának újdonságai közül előszeretettel emelik ki a Unicode szabványú szövegeknek, az OpenType fontoknak, valamint az Adobe Photoshop PSD formátumának a támogatását, addig nem sok szakmabelinek van tudomása arról, hogy a Scribus is tudja már ezeket a funkciókat. Még persze nem működik tökéletesen...

A program kezeli a legújabb OpenType betűkészleteket, a bennük lévő valamennyi karaktert, köztük természetesen akár az ógörög vagy a héber betűket is használhatjuk, viszont nem képes a ligatúrák automatikus behelyettesítésére. Szerencsére nem kell minden egyes esetben megkeresni a megfelelő jelet a betűkészlet valamennyi karakterét megmutató palettáról, hanem az InDesign felépítését utánzó menüből is ki lehet választani a funkció szerinti csoportosításból. A beolvasott PSD fájlok rétegeit ki-be lehet kapcsolni, a rétegek fedésének módja és átlátszósága is megváltoztatható, valamint a beépített vágógörbék használatára is van lehetőség, viszont nagy képek esetén a művelet igen lassú, és ezen nem segít az sem, ha a megjelenítés minősége alacsonyabbra van állítva.

Noha az XPress és az InDesign sok kedvelt funkcióját már megvalósították a fejlesztők, a program használhatóságán van még mit javítani; különösen a szokatlan, kis eltérések hozhatják zavarba a

Scribusszal ismerkedőket. Az apró különbségeken kívül a program egyébként feltűnően hasonlít a piacvezető Adobe és Quark alkalmazásokra, a legtöbb funkció ugyanarról a helyről és ugyanolyan funkcionalitással érhető el, mint a neves cégek termékeiben.

Ezekon kívül több olyan fejlesztést is beépítettek, amelyeket más kiadványszerkesztőben nem lehet megtalálni. Például a Short Words modullal megoldható, hogy a különféle rövid szavak (például a dr. titulus vagy a különböző mértékegységek) automatikusan a következő vagy az őket megelőző szóval egy sorba kerüljenek. Vonalkódokat is létre lehet hozni a programból, a tizenhét különböző formátum között szerepel a nálunk legelterjedtebb EAN13, a könyvekhez pedig külön ISBN-számmal ellátott kód is készíthető.

A Scribus honlapja a www.scribus.net címen található, innen Windows, MacOS X és Linux platformokra lehet a futtatható változatot, valamint a program forrását letölteni; az 1.3.3.3-as verziót érdemes kipróbálni. A fejlesztők komoly teljesítménybeli javulást ígérnek a 2.0-s verzióra, remélhetőleg a program hibáinak száma is csökkenni fog. Megbízható PDF-exportálási funkciója miatt már most is remekül használható kisebb munkákhoz, és minden esélye megvan rá, hogy igen hamar kiforrott alkalmazássá váljon.

A munkaasztal akár teljesen elborítható a különböző, ismerősnek tűnő beállítóablakkal – figyelemre méltó a középső paletta: a műveletek az egyes objektumokra lebontva is visszavonhatóak.